

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (šesti senat)

z dne 7. marca 2013*

„Člen 99 Poslovnika — Direktiva 2005/29/ES — Nacionalna ureditev, s katero je določena splošna prepoved ponujanja blaga za prodajo ali njegove prodaje z izgubo“

V zadevi C-343/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Rechtbank van koophandel te Gent (Belgija) z odločbo z dne 27. junija 2012, ki je prispela na Sodišče 19. julija 2012, v postopku

Euronics Belgium CVBA

proti

Kamera Express BV,

Kamera Express Belgium BVBA,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi M. Berger, predsednica senata, A. Borg Barthet in J.-J. Kasel (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi odločeno z obrazloženim sklepom na podlagi člena 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

Sklep

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, str. 22).

* Jezik postopka: nizozemščina.

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Euronics Belgium CVBA (v nadaljevanju: Euronics) na eni strani in družbama Kamera Express BV (v nadaljevanju: KE) in Kamera Express Belgium BVBA (v nadaljevanju: KEB) na drugi strani zaradi prodajnih cen različnih fotoaparatorov.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 6, 8 in 17 Direktive o nepoštenih poslovnih praksah je navedeno:

„(6) Ta direktiva [...] približuje zakonodaje držav članic o nepoštenih poslovnih praksah, vključno z nepoštenim oglaševanjem, ki neposredno škodujejo ekonomskim interesom potrošnikov in na ta način posredno ekonomskim interesom zakonitih konkurentov. [...] Ne zajema niti ne vpliva na posamezne nacionalne zakonodaje o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodujejo samo ekonomskim interesom konkurentov ali zadevajo poslovanje med trgovci; države članice bodo lahko, če bodo tako želele, še naprej v skladu z zakonodajo Skupnosti urejale takšne prakse, pri čemer bodo v celoti upoštevale načelo sorazmernosti. [...]

[...]

(8) Ta direktiva neposredno ščiti ekonomske interese potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami podjetij v razmerju do potrošnikov. [...]

[...]

(17) Zaželeno je, da se za zagotovitev večje pravne varnosti opredelijo poslovne prakse, ki veljajo v vseh okoliščinah za nepoštene. Priloga I vsebuje torej izčrpen seznam vseh takšnih praks. To so edine poslovne prakse, ki lahko veljajo za nepoštene, ne da bi bila potrebna ocena posameznih primerov na podlagi določb iz členov 5 do 9. Seznam se lahko spremeni le s pregledom Direktive.“

- 4 Člen 1 te direktive odloča:

„Namen te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga in doseči visoko raven varstva potrošnikov s približevanjem zakonov in drugih predpisov držav članic o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodijo ekonomskim interesom potrošnikov.“

- 5 Člen 2 navedene direktive določa:

„V tej direktivi:

[...]

(d) ‚poslovne prakse podjetji v razmerju do potrošnikov‘ (v nadaljevanju: tudi ‚poslovne prakse‘) pomenijo vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlaga [ukrep] ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom;

[...]“

6 Člen 3(1) iste direktive določa:

„Ta direktiva se uporablja za nepoštene poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov, kakor je določeno v členu 5, pred, med in po poslovni transakciji v zvezi z nekim izdelkom.“

7 Člen 4 Direktive o nepoštenih poslovnih praksah določa:

„Države članice ne omejujejo niti svobode opravljanja storitev niti prostega pretoka blaga iz razlogov, ki sodijo na področje, ki ga približuje ta direktiva.“

8 Člen 5 te direktive, naslovljen „Prepoved nepoštenih poslovnih praks“, določa:

„1. Nepoštene poslovne prakse so prepovedane.

2. Poslovna praksa je nepoštena, če:

(a) nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti

in

(b) v zvezi z izdelkom bistveno izkrivlja ali bi lahko izkrivljala ekonomsko obnašanje povprečnega potrošnika, ki ga izdelek doseže ali je nanj usmerjen, ali obnašanje povprečnega člana skupine, če je poslovna praksa usmerjena na določeno skupino potrošnikov.

[...]

4. Zlasti so nepoštene tiste poslovne prakse, ki so:

(a) zavajajoče, kakor je določeno v členih 6 in 7,

ali

(b) agresivne, kakor je določeno v členih 8 in 9.

5. Priloga I vsebuje seznam poslovnih praks, ki se v vseh okoliščinah štejejo za nepoštene. V vseh državah članicah se uporablja isti enotni seznam, ki se lahko spremeni samo s pregledom te direktive.“

Belgijsko pravo

9 Člen 101(1), prvi pododstavek, zakona z dne 6. aprila 2010 o tržnih praksah in varstvu potrošnikov (*Belgisch Staatsblad* z dne 12. aprila 2010, str. 20803, v nadaljevanju: LPPC), ki je začel veljati 12. maja 2010, določa, da je „[p]odjetjem [...] prepovedano ponujanje blaga za prodajo ali njegova prodaja z izgubo“.

10 Drugi pododstavek te iste določbe določa, da se „[z]a prodajo z izgubo [...] šteje vsaka prodaja po ceni, ki ni vsaj enaka ceni, po kateri je podjetje blago kupilo ali ki bi jo podjetje moralo plačati za ponovno nabavo, po odbitku morebitnih popustov, ki so odobreni in so bili dokončno prejeti. Pri določitvi, ali gre za prodajo z izgubo, se ne upoštevajo popusti, ki so bili odobreni – izključno ali neizključno – za druge obveznosti, kot je nakup blaga s strani podjetja“.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 11 Kot je razvidno iz predložitvene odločbe, sta družbi KE in KEB ponujali fotoaparati znamke Panasonic Lumix DMC-TZ20 s petletno garancijo po ceni 229,00 EUR in fotoaparati Canon EOS5D Mark II Body s petletno garancijo po ceni 1 695,00 EUR za prodajo.
- 12 Družba Euronics je menila, da družbi KE in KEB te fotoaparate prodajata z izgubo, saj je bila uradna nakupna cena teh fotoaparatorov brez davka na dodano vrednost 277,84 EUR oziroma 1 634,78 EUR. Trdi namreč, da cena tudi ob upoštevanju morebitnih dokončno priznanih popustov ne bi mogla biti tako nizka, razen če se navedeni fotoaparati prodajajo z izgubo. Taka prodaja z izgubo pa naj bi bila prepovedana s členom 101 LPPC. Družba Euronics je torej zadevo predložila Rechtbank van koophandel te Gent (gospodarsko sodišče v Gentu), da bi to ugotovilo kršitev člena 101 LPPC in naložilo takojšnjo opustitev zadevnih praks, skupaj z opustitvijo oglaševanja v zvezi s tem.
- 13 V teh okoliščinah je Rechtbank van koophandel te Gent je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je člen 101 [LPPC], katerega namen je med drugim varstvo potrošnikov [...] v nasprotju z Direktivo [o nepoštenih poslovnih praksah], ker prepoveduje prodajo z izgubo, medtem ko s to direktivo taka prodajna praksa očitno ni prepovedana in je belgijski zakon morebiti strožji od tega, kar je določeno z Direktivo [o nepoštenih poslovnih praksah], kar pa je prepovedano v skladu z njenim členom 4?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 14 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo o nepoštenih poslovnih praksah razlagati tako, da nasprotuje nacionalni določbi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki določa splošno prepoved ponujanja blaga za prodajo ali njegove prodaje z izgubo.
- 15 Na podlagi člena 99 svojega poslovnika lahko Sodišče, če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen je odgovor na vprašanje za predhodno odločanje, po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom, v katerem navede ustrezno sodno prakso.
- 16 Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za tak primer, ker je odgovor na postavljeno vprašanje mogoče jasno izpeljati iz sodb z dne 14. januarja 2010 v zadevi Plus Warenhandelsgesellschaft (C-304/08, ZOdl., str. I-217, točke od 35 do 51) in z dne 9. novembra 2010 v zadevi Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag (C-540/08, ZOdl., str. I-10909, točke od 15 do 38) ter iz sklepov z dne 30. junija 2011 v zadevi Wamo (C-288/10, ZOdl., str. I-5835, točke od 20 do 40) in z dne 15. decembra 2011 v zadevi INNO (C-126/11, točke od 22 do 32).
- 17 Za odgovor na postavljeno vprašanje je treba najprej ugotoviti, ali je namen člena 101 LPPC varstvo potrošnikov, tako da lahko spada na področje uporabe Direktive o nepoštenih poslovnih praksah.
- 18 V zvezi s tem je Rechtbank van koophandel te Gent v predložitveni odločbi navedlo, da je sicer mogoče šteti, da prepoved iz člena 101 LPPC vpliva na razmerja med gospodarskimi subjekti, vendar je cilj tega člena varstvo potrošnikov.
- 19 Predložitveno sodišče ravno ob upoštevanju tako ugotovljenega namena navedenega člena Sodišče sprašuje, ali Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah nasprotuje taki določbi.

- 20 V teh okoliščinah je treba dalje ugotoviti, ali sta ponujanje blaga za prodajo z izgubo ali sama prodaja z izgubo, ki sta v zadevi iz postopka v glavni stvari prepovedana, poslovni praksi v smislu člena 2(d) Direktive o nepoštenih poslovnih praksah in zato zanju veljajo določbe te direktive (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi Plus Warenhandelsgesellschaft, točka 35, in Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, točka 16, ter zgoraj navedeni sklep Wamo, točka 29).
- 21 V zvezi s tem je treba navesti, da člen 2(d) Direktive o nepoštenih poslovnih praksah s posebej široko formulacijo opredeljuje pojem „poslovne prakse“ kot „vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlaga [ukrep] ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom“ (zgoraj navedeni sodbi Plus Warenhandelsgesellschaft, točka 36, in Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, točka 17, ter zgoraj navedeni sklep Wamo, točka 30).
- 22 Vendar imajo akcije prodaje z izgubo, kot so te iz postopka v glavni stvari in ki delujejo, kot je navedlo predložitveno sodišče, kot vaba, namen privabiti potrošnike v poslovne prostore trgovca in spodbuditi navedene potrošnike k nakupom. So torej del poslovne strategije gospodarskega subjekta in so neposredno namenjene promociji ter spodbujanju prodaje. Iz tega je mogoče sklepati, da so poslovne prakse v smislu člena 2(d) Direktive o nepoštenih poslovnih praksah in da posledično spadajo na stvarno področje uporabe te direktive (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, točka 18 in navedena sodna praksa, ter zgoraj navedeni sklep Wamo, točka 31).
- 23 Glede na to je treba še preveriti, ali Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah nasprotuje prepovedi ponujanja blaga za prodajo ali njegove prodaje z izgubo, kot je določena v členu 101 LPPC.
- 24 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da ker Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah popolnoma usklajuje pravila o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov, države članice, kot je izrecno določeno v členu 4 te direktive, niti zaradi doseganja višje ravni varstva potrošnikov ne smejo sprejeti bolj omejevalnih ukrepov, kot so opredeljeni z navedeno direktivo (zgoraj navedena sodba Plus Warenhandelsgesellschaft, točka 41 in navedena sodna praksa, ter zgoraj navedeni sklep Wamo, točka 33).
- 25 Nato je treba tudi opozoriti, da člen 5 navedene direktive določa merila za določitev okoliščin, v katerih je treba poslovno prakso šteti za nepošteno in posledično prepovedano.
- 26 Tako je v skladu z odstavkom 2 tega člena 5 poslovna praksa nepoštena, če nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti in če v zvezi z izdelkom bistveno izkrivlja ali bi lahko izkrivljala ekonomsko obnašanje povprečnega potrošnika.
- 27 Poleg tega člen 5(4) Direktive o nepoštenih poslovnih praksah opredeljuje dve natančno določeni kategoriji nepoštenih poslovnih praks, in sicer „zavajajoče prakse“ in „agresivne prakse“, ki izpolnjujejo merila, navedena v členih 6 in 7 ter 8 in 9 navedene direktive.
- 28 Nazadnje je v Prilogi I k Direktivi naveden izčrpen seznam 31 poslovnih praks, ki se v skladu s členom 5(5) te direktive „v vseh okoliščinah“ štejejo za nepošteno. Zato lahko, kot je izrecno pojasnjeno v uvodni izjavi 17 navedene direktive, samo te poslovne prakse veljajo za nepošteno, ne da bi bila potrebna ocena posameznih primerov na podlagi členov od 5 do 9 te direktive (zgoraj navedeni sodbi Plus Warenhandelsgesellschaft, točka 45, in Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, točka 34, ter zgoraj navedeni sklep Wamo, točka 37).

- 29 Glede nacionalne določbe iz postopka v glavni stvari je gotovo, da prakse, pri katerih se blago ponuja za prodajo ali prodaja z izgubo, v Prilogi I k Direktivi o nepoštenih poslovnih praksah niso navedene. Zato ne smejo biti prepovedane „v vseh okoliščinah“, ampak samo na podlagi posebne analize, s katero je mogoče ugotoviti nepoštenost teh praks (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, točka 35, in zgoraj navedeni sklep Wamo, točka 38).
- 30 Vendar je treba ugotoviti, da, kot je razvidno iz predložitvene odločbe, člen 101 LPPC na splošno prepoveduje ponujanje blaga za prodajo ali njegovo prodajo z izgubo, ne da bi bilo treba glede na konkretno dejansko stanje v posameznem primeru ugotoviti, ali je zadevna poslovna transakcija „nepoštena“ glede na merila, določena v členih od 5 do 9 Direktive o nepoštenih poslovnih praksah, in ne da bi bilo pristojnim sodiščem v zvezi s tem priznано polje proste presoje (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi Plus Warenhandelsgesellschaft, točka 48, in Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, točka 36, ter zgoraj navedeni sklep Wamo, točka 39).
- 31 V teh okoliščinah je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba Direktivo o nepoštenih poslovnih praksah razlagati tako, da nasprotuje nacionalni določbi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki določa splošno prepoved ponujanja blaga za prodajo ali njegove prodaje z izgubo, če je namen te določbe varstvo potrošnikov.

Stroški

- 32 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni določbi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki določa splošno prepoved ponujanja blaga za prodajo ali njegove prodaje z izgubo, če je namen te določbe varstvo potrošnikov.

Podpisi